

Studiu de caz privind dezvoltarea de abilități emoționale, consilierea socială/ vocațională a preșcolarilor/ elevilor din grupul țintă pentru proiectul POCU/784/6/24/139599

Studiu de caz privind consilierea unui adolescent în risc de abandon școlar

ProAcces R4.1:DEZVOLTARE ABILITAȚI EMOȚIONALE, CONSILIERE SOCIALĂ, SUPT EMOȚIONAL/PSIHOLOGIC, CONSILIERE VOCAȚIONALĂ

Studiu de caz

- Băiat, clasa a treia
- Mama plecată la muncă, în străinătate. Tatăl muncește cu ziua. Băiatul este în grija bunicii
- Din probele aplicate de către experții de sprijin psihosocial, deși băiatul are un coeficient intelectual normal, rezultatele la învățătură sunt slabe și el riscă repetenția.
- Bunica spune că dacă va rămâne repetent, după clasa a IV-a plăniește să îl retragă de la școală și să ajute la lucru în gospodărie

Studiu de caz

- Aplicând mai multe probe de lucru, dar și scale clinice, interviu cu tutorele și cadrele didactice, experții concluzionează că
- - dezvoltarea psihomotorie este în limitele vârstei
- - există un deficit de funcționare executivă
- - memoria de scurtă durată este afectată
- - capacitatea de autoreglare și inhibiția sunt sub nivelul așteptat pentru această vârstă
- - posibil diagnostic de ADHD

Demersul de consiliere

- Demersul de consiliere a debutat printr-un interviu semistrukturat aplicat tutorelui
- Acesta a fost întrebat despre
- - structura familială, venituri, locuință, posibilități de sprijinire a minorei
- - disponibilitatea de implicare a tutorelui în sprijinirea fetei
- - starea afectivă a minorului – dispoziție, ritm somn veghe, alimentație, joc etc

Demersul de consiliere

- Băiatul a fost intervievat cu privire la
- - dificultățile pe care le are în clasă
- - ce resimte ca fiind prea dificil/ce îi iese cu ușurință
- - cum se raportează la plecarea mamei
- - care este relația cu tutorele (bunica) – acesta pare a fi un punct critic, pe care băiatul nici nu vrea să îl dezvolte

Demersul de consiliere

- - Bunica este extrem de critică și consideră că băiatul nu va putea urma școala, pare să privească misiunea pe care o are ca pe o corvoadă, de care s-ar lipsi cu plăcere
- - Tatăl este mai mult absent
- - Copilului îi este dor de mamă, nu a mai văzut-o de la Crăciun

Demersul de consiliere

- În timpul interviului se remarcă faptul că mimica este anxioasă, prezintă catharsis afectiv, spune că îi este tare dor de mamă și că nu se poate concentra la ore din cauză că mereu își imaginează cum ar fi să trăiască lângă aceasta
- Pusă să deseneze familia, se poziționează în desen între mamă și tată, aproape lipită de mamă.
- Dispoziția reflectă tristețe, băiatul se simte abandonat, fapt relevat și de prelucrarea răspunsurilor la planșele testului apercptiv tematic pentru copii.

Demersul de consiliere

- În cadrul demersului de consiliere am îmbinat tehnici de:
- – autocunoaștere
- - creștere a rezilienței
- - normalizare a reacțiilor (depressive), firești în contextul despărțirii de părinți și al traiului alături de un adult extrem de critic și neimplicat

Demersul de consiliere

- Câteva dintre întrebările de autocunoaștere discutate
- - care sunt calitățile mele? pentru ce mă pot aprecia oamenii, chiar dacă nu am rezultate excelente la învățătură?
- - de ce cred că eșuez în sarcini care pretind multă concentrare?
- - ce pot face și ce fac de obicei, atunci când sunt trist, și îmi doresc să mă simt mai bine? Ce îmi face plăcere să fac?
- - am un loc al meu (interior) în care să mă duc și conversa cu mine însămi? Pot eu să manifest compasiune (milă) față de mine?

Demersul de consiliere

- Copilul este inteligent și a fost foarte receptiv la exercițiile de autocunoaștere propuse
- - își enumeră calitățile (câteva) despre care a primit feedback pozitiv de la mamă, atunci când aceasta era acasă
- - știe că este drăguț, că își poate face prieteni cu ușurință pentru că este glumeț
- - joacă fotbal, aleargă cu ușurință, i-ar plăcea să facă un liceu sportiv
- - crede că eșuează în sarcini pentru că visează cu ochii deschiși la momentul revederii cu mama

Demersul de consiliere

- O altă ședință de consiliere a fost destinată găsirii unor modalități de creștere a rezilienței
- - am vorbit despre faptul că uneori, în viață, există perioade dificile (și acest lucru li se întâmplă tuturor oamenilor)
- - am discutat despre faptul că este firesc să se simtă trist, că are voie să plângă – chiar și băieții o pot face - și nu e nimic de blamat în faptul că visează la revederea cu părinții
- - având în vedere că are inteligență, umor și talent la desen, i-am propus să își țină un soi de jurnal vizual în care să se exprime pe sine (și emoțiile sale)

Demersul de consiliere

- - am propus participarea lui la activitățile unui club sportiv
- - i-am arătat cum să folosească umorul ca mecanism de apărare atunci când îi este greu
- - i-am predat câteva tehnici de relaxare și minfulness menite să reducă tensiunea și să îl ajute cu concentrarea atenției

Demersul de consiliere

- Am contactat învățătorul de la clasă spre a-i comunica diagnosticul prezumtiv de tulburare cu deficit de atenție
- Există posibilitatea de a obține profesor de sprijin și de a se lucra diferențiat cu el, într-un ritm care să poată fi urmat de copilul cu deficit de atenție
- Am discutat și cu tutorele spre a merge la un consult de specialitate cu fetița.

Demersul de consiliere

- În privința deficitului de atenție, am consiliat băiatul să facă următoarele
- - să își facă liste cu ceea ce are de făcut și să bifeze pe măsură ce le realizează
- - să încerce să facă lucrurile pe rând
- - de-a lungul unei zile să aibă mai multe pauze cu exerciții fizice – pentru aceasta și activitățile sportive recomandate vor ajuta
- să marcheze colorat pasajele din cărți care sunt cele mai importante (împreună cu învățătorul)

Demersul de consiliere

- Pentru profesori, consilierea a constat în trasarea următoarelor direcții:
 1. Regulile și instrucțiunile – clare, scurte și livrate prin modalități externe vizibile: semn STOP, ochi + ureche = stai, privește și ascultă! Copilul trebuie să repete regulile pentru a confirma că le-a înțeles
 2. Principiul “Pozitiv înainte de negativ”
Ceea ce copilul a făcut bine este evidențiat înainte de a-i arăta ce a greșit.

Demersul de consiliere

3. Consecintele (recompense si pedepse) trebuie livrate copilului prompt si imediat. Ele trebuie livrate mai des decat unui copil normal.
4. Tipul de recompense trebuie sa fie de o marime mai semnificativa decat pentru un copil normal, ele trebuie schimbate/rotite intre ele, odata la 2-3 saptamani. Se poate reveni la una veche dupa o vreme.

Demersul de consiliere

5. Introducerea principiului “*think aloud-think ahead*”

- Înainte de a realiza o sarcină la clasă se enunță regulile de urmat (2-3 ori) se enunță ce recompense există și care sunt consecințele ne-urmării regulilor.
- Copilul trebuie să repete ce are de făcut și ce trebuie să evite, aceasta deoarece copiii cu deficit de atenție au o problemă cu reținerea regulilor în memoria de scurtă durată.

Demersul de consiliere

6. Elevii cu deficit de atenție trebuie monitorizati mai mult decat ceilalti copii.
7. Ei trebuie sa stea in primele banci si sa aiba in preajma stimuli vizibili care sa le aduca aminte ce au de facut, ce se asteapta de la ei.
8. Sa se foloseasca coduri de culori pentru organizarea materialelor si activitatilor
9. Munca pe care o are de facut copilul trebuie redusa la ce este esential, sa li se dea 5 probleme o data de rezolvat nu 30 si sa poata sa ia scurte pauze intre ele.

Demersul consilierii

10. Primele saptamani de scoala trebuie folosite pentru stabilirea controlului in clasa, a regulilor si consecintelor. Apoi, treptat se schimba accentul pe curricula.

- ❑ Initial copilul trebuie recompensat pentru bunavointa si nu pentru rezultate
- ❑ Sa se foloseasca software educational daca se poate in locul cartilor. Copiii cu deficit de atentie tind sa fie mai atenti la computere decat la carti.